

CBT4T
Stepped-care
Cognitieve gedragstherapie voor Tinnitus

Behandel protocol, duiding en consensus

Inhoud

- Stand van zaken
- Duiding
- Consensus
- Protocol & Triage

Stand van Zaken

Voorgeschiedenis

- De *Specialised CBT for tinnitus* (CBT4T) 'effecten & kosten' RCT (looptijd 2007 - 2010).
- ZonMw (Doelmatigheid) heeft grootschalige onderzoek bekostigd.
- De behandeling is tot 1 januari 2009 gefinancierd met AWBZ gelden.
- Januari 2009 aanscherping AWBZ criteria
- ZINL vroeg om adviesaanvraag ter 'duiding' van de tinnituszorg plaats te vinden.
- Medio 2010 conclusie dat behandeling (nog) niet voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk
- ZonMW stelde voor de resterende looptijd van RCT extra gelden ter beschikking
- De laatste follow up (12 maanden na inclusie werd eind 2010 afgerond)
- 2011 Adelante besluit te stoppen met de behandeling
- 2012 Adelante besluit de behandeling te financieren; positieve resultaten uit onderzoek. Er wordt parallel overleg gepleegd met ZonMW, ZINL en NZA voor alternatieven
- 2013 Beleidsregel innovatie
- 2016 Afronding Libra studie
- 2017 December: Duiding CBT4T
- 2018 Opname stepped care tinnitus behandeling in basispakket

Consensus

- Sinds 2011: Consensus vergaderingen ZINL (jaarlijks): alle wetenschappelijke beroepsgroepen

- Consensus paper NL Tijdschrift Geneeskunde

Tongeren, Cima, Buwalda, Hofman, Anteunis & Stokroos (2015). *Stand van zaken: Tinnitus: pathofysiologie, diagnostiek en behandeling*. NED TIJDSCHR GENEESKD, (159), 1-7.

- Richtlijn Tinnitus gepubliceerd in Oktober 2016

[Webshttps://richtlijndatabase.nl/richtlijn/tinnitus/behandeling_van_patienten_met_tinnitus.html](https://richtlijndatabase.nl/richtlijn/tinnitus/behandeling_van_patienten_met_tinnitus.html)

- Multidisciplinary European Guideline for Tinnitus: Diagnostics, assessment and treatment (COST TINNET project): TRI Regensburg March 2018

<http://tinnnet.tinnitusresearch.net/index.php/2015-10-29-10-22-16/wg-1-clinical>

Protocol

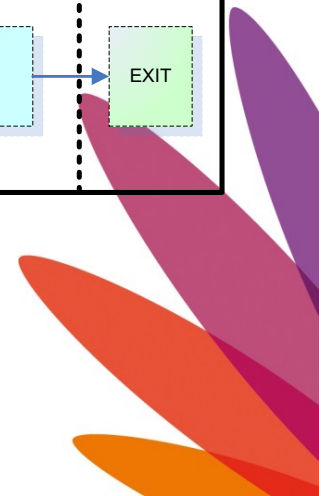
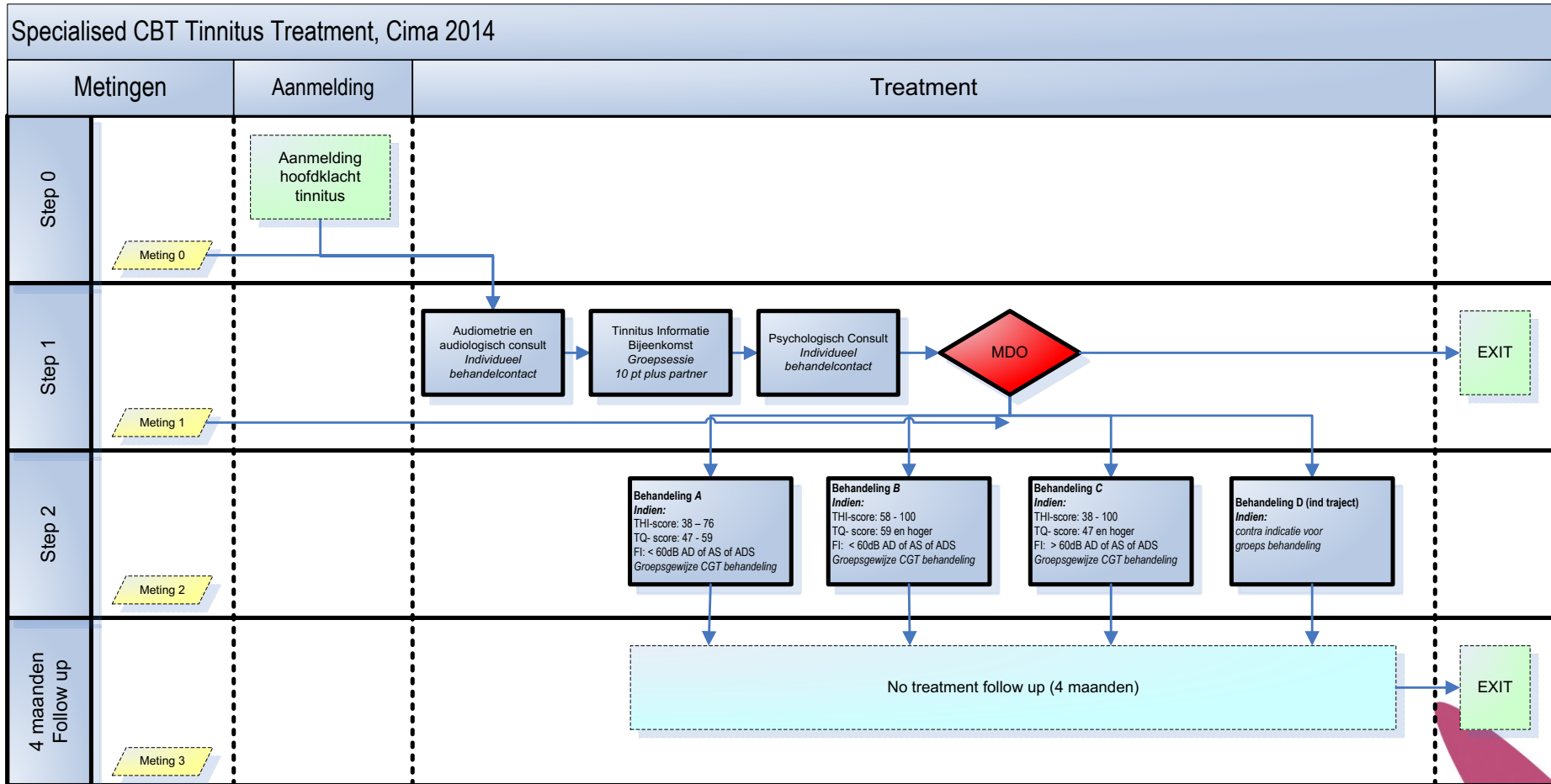
CBT4T

Een CGT benadering: De praktijk

CBT4T

A stepped care approach

CBT4T

STEP 1

Voor **elke** tinnitus patiënt die wordt doorverwezen
(TQ score > 30, matige tot ernstige klachten & hulpvraag patient)

DUUR: in totaal 5 behandel uren en 15 min overleg

- Tinnitus **Audiologie** (uitgebreide vorm binnen GCT kader)
 - Audiometrie en gestructureerd tinnitus interview
 - Audiologische counselling (met gebruik van elementen uit TRT, ZONDER MASKERING)
- Tinnitus Bijeenkomst (psycho-educatie in groep)
 - 120 min
 - Max 10 patienten (inclusief partner)
- Intake en consult **Psychologie**
 - 60 min
 - Algemene en tinnitus-specifieke anamnese
 - Uitleg CBT aanpak en Vrees vermijding
 - Uitleg en advies vervolgtrajecten
- Multidisciplinair overleg:
 - 10 – 15 min /pt
 - Bespreken behandeldoelen

Deze stap volstaat voor patiënten met een matige klachten. Voor deze groep geldt dat de STAP 1 de klachten voldoende vermindert en verergering van klachten voorkomt

GESPECIALISEERDE TINNITUS CGT-BEHANDELING

Indicatie criteria STEP 2

Psycholoog indiceert Step 2 op basis van:

1. Scores TQ >46, TCS > 11, FTQ > 4
2. Klachtenpatroon en verloop gedurende step 1
3. Inventarisatie lijdensdruk en gedragsmatige consequenties

Psycholoog bespreekt de casus, de criteria en argumentatie in MDO

- Parallel trajecten dienen te worden gespecificeerd (Maatschappelijk werk/Logopedie/Audiologischerevalidatie)
- Communicatie naar patiënt over vervolgbeleid, psycholoog contacteert patiënt telefonisch

Indien na psy-consult en MDO onduidelijk welke traject

- Vervolggesprek Psychologie wordt gepland: verduidelijking hulpvraag.
- Indien nog steeds onduidelijk: Overleg behandelcoördinator Rilana Cima

Vuistregels Step 2 behandelindicatie:

Behandeling A	Behandeling B	Behandeling C	Behandeling D (ind traject)
Indien: TQ- score: 45 - 59 FI: < 60dB AD of AS of ADS	Indien: TQ- score: 59 en hoger FI: < 60dB AD of AS of ADS	Indien: TQ- score: 45 en hoger FI: > 60dB AD of AS of ADS	Indien: <i>contra indicatie voor groeps behandeling</i> TQ- score: 45 en hoger

CBT4T STEP 2

Indien geïndiceerd vanuit de STEP 1 (Diagnostiek Tinnitus ernst en Anamnese Psychologie)

DUUR: 12 weken voor elk traject met duidelijk begin en eindpunt.

- **A traject (gemiddeld tot ernstige tinnitus klachten) Groep**
 - Duur 12 weken
 - Frequentie: 1 maal/week
 - Behandelsessies van 120 min
- **B traject (ernstige tinnitus klachten) Groep**
 - Duur 12 weken
 - Frequentie: 2/3 maal/week
 - **Behandelsessies van 120 min**
- **C traject (tinnitus plus gehoorverlies) Groep**
 - Duur 12 weken
 - Frequentie: 1/2 maal/week
 - Behandelsessies van elk 120 min
- **D traject (contra-indicatie- groepsbehandeling)**

Alle trajecten kunnen op individuele basis worden aangeboden

CBT4T

A stepped care approach

Benodigde disciplines:

Stap 1:

- Audiologie assistent
- Audioloog
- Psycholoog

Stap 2:

- Psycholoog
- Bewegingsdeskundige (2)
 - Fysio therapeut
 - Psychomotore therapeut
 - Vaktherapeut
- Audioloog

Adviserend/aanvullend

- Maatschappelijk werker
- Logopedist

CBT4T

A stepped care approach

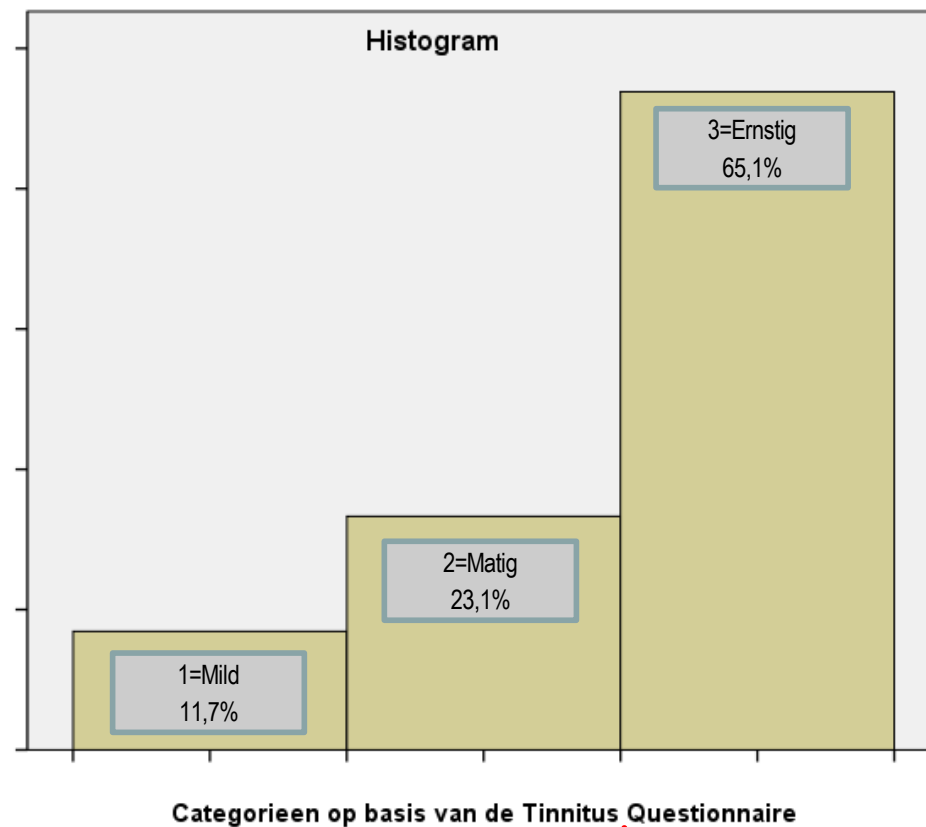
De doelen van de gespecialiseerde CGT tinnitus behandeling zijn:

1. *Het minimaliseren van de belemmering van de tinnitus in het dagelijkse leven van volwassen tinnitus patiënten, door middel van:*
2. *Een toename in gezondheidsgelateerde kwaliteit van leven, zoals gemeten met de Health Utilities Index (HUI). De toename zal een minimum van .02 bedragen van de totale utility score op de HUI berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*
3. *een significante daling in tinnitus ernst, zoals gemeten met de Tinnitus Questionnaire (TQ), met een minimale afname van 10 punten op de totale score van de TQ berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*
4. *Een klinische vermindering in angstige en depressieve symptomen, zoals gemeten met de Hospital Anxiety and Depression Scale (HADS). De afname zal een minimum van 1,5 punten bedragen op de totale score van de HADS, berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*
5. *De minimalisering van de tinnitus-hinder bij het uitvoeren van dagelijkse activiteiten, de afname zal een minimum van 10 punten bedragen op de totale score van de Tinnitus Handicap Inventory (THI) berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*
6. *Een verlaging van tinnitus gerelateerde angst, zoals gemeten met de Fear of Tinnitus Questionnaire (FTQ). De afname zal een minimum van 2 punten bedragen op de totale score van de FTQ, berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*
7. *Een verlaging van cognitieve problemen ten gevolge van de tinnitus, zoals gemeten met de Tinnitus Catastrophising Scale (TCS). De afname zal een minimum van 5 punten bedragen op de totale score van de TCS, berekend over het groepsgemiddelde en gemeten over een periode van 12 maanden.*

Profiel tinnitus-patienten Adelante

Categorie	Klachtenwaarde nav Score op TQ	Percent	Cum. Percent	N
1	Mild (onder 30 punten)	11,7	11,7	170
2	Matig (tussen 31 en 46 punten)	23,1	34,9	335
3	Ernstig (vanaf 47 punten)	65,1	100,0	944
<i>Aangemeld bij Adelante AAC vanaf 2012 n = 1450</i>				1450

Prevalentie

- Prevalentie tinnitus 10-20 % westerse volwassen populatie
- Tinnitusklachten 5-7% hiervan (milde tot ernstige klachten)
- Bevolking boven 20 jaar oud in nl = 12.555.200 (2009- CBS)
- 20% = 2.511.040
- 10% = 1.255.520
 - Wellicht = de verdeling in NL
 - 50% Milde klachten en 50 % matig- tot ernstig

Kwaliteitsbehoud

BELANGRIJK voor toekomstige brede implementatie

- Triage: zie Richtlijn Tinnitus
- Standaardisatie CBT4T: volgens handboek, instructies, protocol CBT4T
- Meten van voortgang zowel patiënt als behandelaars perspectief: 4 patient-assessments: T0 = baseline, T1 = na step 1, T2 = na step 2 , en T3 = 12 maanden na instroom
- **TINNITUS EXPERTISE CENTRUM (in ontwikkeling):**
 - Aansturing breed: wetenschappelijk, klinisch en bestuurlijk
 - Innovatie team: CBT4T experts als opleiders & coaches
 - Academische werkplaats
 - waarborg van kwaliteit CBT4T

Dank voor uw aandacht

Vragen? Opmerkingen?
Zorgen? Suggesties?

Verdere info:
r.cima@maastrichtuniversity.nl

